
OBSAH

ÚVOD	13
1. díl – CHARAKTERISTIKA ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY	15
1. ZÁKLADNÍ POJMY A STRUČNÁ KOMPARACE	15
1.1 Způsoby výkonu veřejné správy	17
1.1.1 Centralizovaná státní správa	17
1.1.2 Decentralizovaná státní správa	17
1.1.3 Samospráva	19
1.1.3.1 Vztah státu a samosprávy	22
1.1.3.2 Subsidiarita ve veřejné správě	27
1.1.3.2.1 Způsoby subsidiarity	29
1.1.3.3 Finanční vztahy	33
1.2 Samospráva v některých evropských státech	34
1.2.1 Evropská unie	36
1.2.2 Dánsko	38
1.2.3 Finsko	39
1.2.4 Francie	39
1.2.5 Irsko	43
1.2.6 Itálie	44
1.2.7 Maďarsko	46
1.2.8 Německo	48
1.2.8.1 Bavorsko	50
1.2.8.2 Sasko	50
1.2.9 Nizozemí	52
1.2.10 Polsko	53
1.2.11 Rakousko	57
1.2.13 Řecko	58
1.2.14 Slovensko	60
1.2.15 Švédsko	63
1.2.16 Velká Británie	64
1.3 Vývoj územní správy na Moravě, ve Slezsku a v Čechách	66
1.3.1 Období monarchie	66
1.3.2 Územní samospráva 1918–1945	72
1.3.3 Národní výbory 1945–1990	76

1.3.4 Vývoj v roce 1990	80
1.4 Struktura veřejné správy v ČR	81
1.4.1 Státněsprávní rozdělení státu	81
1.4.2 Samosprávné rozdělení státu	82
1.4.3 Regiony soudržnosti	83
2. ODPOVĚDNOST ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY	84
2.1 Odpovědnost soukromoprávní	84
2.1.1 Regresní úhrada	85
2.2 Odpovědnost veřejnoprávní	86
3. OCHRANA ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY	87
4. ÚŘEDNÍCI ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY	90
4.1 Přijímání	90
4.2 Praxe	91
4.3 Zvláštní odborná způsobilost	91
2. díl – OBCE	93
1. OBCE	93
1.1 Města a městyse	94
1.1.1 Statutární města	97
1.1.2 Jiné označení měst	97
1.2 Symboly	99
1.2.1 Znak	99
1.2.2 Vlajka	102
1.2.3 Razítko (pečeť)	102
1.2.4 Ceny obce	103
1.2.5 Jiné symboly	103
1.3 Vztah obcí ke kraji a státu	103
1.4 Občanství obce	105
1.4.1 Čestné občanství	106
1.5 Území obce	106
1.5.1 Vznik nové obce	108
1.5.1.1 Oddělení obce	108
1.5.1.2 Zmenšení či zrušení vojenského újezdu	110

1.5.2	Sloučení obcí a připojení obce	110
1.5.3	Části obce	112
1.5.4	Veřejné prostranství	113
1.6	Název obcí	113
1.7	Písemnosti obce	117
1.7.1	Úřední deska	118
1.7.2	Internet a elektronický podpis	120
1.8	Vojenské újezdy	120
2.	PŮSOBNOST OBČÍ	122
2.1	Věcná působnost	123
2.1.1	Samostatná působnost	124
2.1.1.1	Skupiny obcí dle samostatné působnosti	148
2.1.2	Přenesená působnost	149
2.1.2.1	Skupiny obcí dle přenesené působnosti	150
2.1.2.2	Přesuny zákonem určené přenesené působnosti	150
2.1.2.3	Obec s pověřeným obecním úřadem.....	151
2.1.2.4	Obec s rozšířenou působností	152
2.1.2.5	Smlouvy obcí o výkonu přenesené působnosti	153
2.1.2.6	Příspěvek na přenesenou působnost	155
2.1.3	Rozlišení samostatné a přenesené působnosti	156
2.1.4	Změna věcné působnosti	159
2.1.5	Spolupráce obcí	160
2.1.5.1	Smluvní spolupráce bez vzniku právnické osoby	160
2.1.5.2	Svazek obcí	161
2.1.6	Spolupráce obcí s jinými subjekty	163
2.1.7	Spolupráce s obcemi jiných států	163
2.1.8	Procesní předpisy	165
2.2	Územní působnost	166
2.3	Osobní působnost	167
3.	ORGÁNY OBCE A SPRÁVCE OBCE	168
3.1	Zastupitelstvo obce	169
3.1.1	Počet členů	170
3.1.2	Člen zastupitelstva	171

3.1.2.1	Práva a povinnosti člena zastupitelstva	178
3.1.3	Působnost zastupitelstva obce	180
3.1.3.1	Zastupitelstvo obce v samostatné působnosti	180
3.1.3.2	Zastupitelstvo obce v přenesené působnosti	186
3.1.4	Usnášení zastupitelstva	186
3.1.5	Zasedání zastupitelstva	189
3.1.5.1	Informace a zápis ze zasedání zastupitelstva	192
3.1.5.2	Ustavující zasedání zastupitelstva	193
3.1.6	Rozpuštění zastupitelstva	194
3.2	Rada obce	195
3.2.1	Působnost rady obce	197
3.3	Starosta	199
3.3.1	Místostarosta	205
3.3.1.1	Vztah místostarosty k starostovi	206
3.4	Obecní úřad	207
3.4.1	Tajemník obecního úřadu	209
3.5	Výbory zastupitelstva	211
3.5.1	Finanční a kontrolní výbor	211
3.5.1.1	Kontrolní zápis	212
3.5.2	Výbor pro národnostní menšiny	212
3.5.3	Osadní výbor	213
3.6	Komise	214
3.6.1	Přestupková komise	214
3.7	Zvláštní orgány obce	215
3.7.1	Přestupková komise jako zvláštní orgán obce	215
3.8	Obecní policie	216
3.9	Právní jednání a zastoupení obce. Má obec statutární orgán?	216
3.9.1	Ústavní východisko	217
3.9.2	Zákon o obcích	218
3.9.3	Vztah občanského zákoníku k obecnímu zřízení	221
3.9.4	Orgány a obecně závazná vyhláška	223
3.9.5	Zastoupení obce	224
3.9.6	Shrnutí	225
3.10	Správce obce	226

4. DOZOR NAD OBCEMI	228
4.1 Kontrola	229
4.2 Dozor nad samostatnou působností obce	230
4.3 Dozor nad výkonem přenesené působnosti obce	234
5. STATUTÁRNÍ MĚSTA	236
5.1 Statut	238
5.1.1 Sněm starostů	238
5.2 Působnost městských částí	239
5.2.1 Samostatná působnost	239
5.2.1.1 Majetek ve statutárním městě	240
5.2.2 Přenesená působnost	241
5.2.3 Dozor	242
5.3 Brno, Ostrava a Plzeň	242
6. PRAHA	244
3. díl – KRAJE	247
1. KRAJE	247
1.1 Symboly	250
1.1.1 Znak	250
1.1.2 Vlajka	253
1.1.3 Razítko (pečeť), odznak	254
1.1.4 Ceny kraje	254
1.2 Vztah kraje k obcím a státu	255
1.3 Občanství kraje	257
1.4 Území kraje	259
1.5 Název kraje	260
1.6 Písemnosti kraje	261
1.6.1 Úřední deska	262
1.6.2 Internet a elektronický podpis	263
1.6.3 Věstník právních předpisů kraje	263
2. PŮSOBNOST KRAJE	265
2.1 Věcná působnost	265
2.1.1 Samostatná působnost	266
2.1.2 Přenesená působnost	277

2.1.2.1	Příspěvek na přenesenou působnost	277
2.1.3	Rozlišení samostatné a přenesené působnosti	278
2.1.4	Spolupráce krajů	279
2.1.4.1	Smluvní spolupráce bez vzniku právnické osoby	280
2.1.4.2	Regiony soudržnosti	280
2.1.4.3	Jiná spolupráce krajů	283
2.1.5	Spolupráce s jinými subjekty	284
2.1.6	Spolupráce s vyššími samosprávnými územními celky jiných států	284
2.1.7	Procesní předpisy	286
2.2	Územní působnost	287
2.3	Osobní působnost	287
3.	ORGÁNY KRAJŮ	288
3.1	Zastupitelstvo kraje	289
3.1.1	Počet členů	291
3.1.2	Člen zastupitelstva	291
3.1.2.1	Práva a povinnosti člena zastupitelstva	296
3.1.3	Náhradník člena zastupitelstva	298
3.1.4	Působnost zastupitelstva kraje	299
3.1.5	Usnášení zastupitelstva	304
3.1.6	Zasedání zastupitelstva	306
3.1.6.1	Ustavující zasedání zastupitelstva	309
3.2	Rada kraje	309
3.2.1	Působnost rady kraje	311
3.2.1.1	Působnosti vyhrazené radě	311
3.2.1.2	Další působnosti rady	312
3.3	Hejtman	313
3.3.1	Náměstek hejtmána	316
3.4	Krajský úřad	316
3.4.1	Působnost krajského úřadu	319
3.4.2	Ředitel krajského úřadu	320
3.5	Výbory zastupitelstva	321
3.5.1	Finanční a kontrolní výbor	322
3.5.1.1	Kontrolní zápis	322
3.5.2	Výbor pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost	323
3.5.3	Výbor pro národnostní menšiny	323

3.6	Komise	324
3.7	Zvláštní orgány kraje	324
3.8	Právní jednání a zastoupení kraje. Má kraj statutární orgán?	325
3.8.1	Ústavní východisko	326
3.8.2	Zákon o krajích	326
3.8.3	Vztah občanského zákoníku ke krajskému zřízení	328
3.8.4	Orgány a obecně závazná vyhláška	330
3.8.5	Zastoupení kraje	330
3.8.6	Shrnutí	331
4.	DOZOR NAD PŮSOBNOSTÍ KRAJE	333
4.1	Kontrola	334
4.2	Dozor nad samostatnou působností kraje	335
4.3	Dozor nad výkonem přenesené působnosti kraje	338
4.	díl – ZÁJMOVÁ SAMOSPRÁVA	339
1.	PROFESNÍ KOMORY S POVINNÝM ČLENSTVÍM	343
1.1	Vznik a vývoj	343
1.2	Současnost	347
1.1.1	Osobní působnost	348
1.1.2	Územní působnost	350
1.1.3	Věcná působnost	351
1.2	Stavovské předpisy	352
2.	KOMORY S NEPOVINNÝM ČLENSTVÍM	358
2.1	Vznik a vývoj hospodářských komor	358
2.2	Hospodářská a Agrární komora	360
3.	VYSOKOŠKOLSKÁ SAMOSPRÁVA	363
3.1	Vnitřní předpisy	364
VZORY		366
Jednací řád zastupitelstva obce		366
Jednací řád rady obce		374
LITERATURA		378

